

Cartoons

Vorbereiding:

- Verzamel voorbeelden van cartoons of laat de leerlingen dit doen met door gebruik te maken van de [Nieuwsservice](#).
- Zorg voor voldoende dag- en weekbladen en de beschikbaarheid van nieuwssites. Maak hiervoor gebruik van de Bezorgdienst voor docenten en/of de [Nieuwsmediaportal](#) van de Nieuwsservice.

Onderwijsniveau: voortgezet onderwijs, onderbouw

Vak: Nederlands

Lesduur: 50 minuten

Leerdoelen: leerlingen weten wat de kenmerken van een cartoon zijn. Leerlingen maken zelf een cartoon.

Werkvorm: klassikale introductie en afsluiting, kern in kleine groepjes

Introductie (10 minuten)

1. Vertel dat jullie vandaag cartoons gaan bekijken. Bespreek wat de belangrijkste kenmerken van een cartoon zijn en wat de verschillen zijn tussen een cartoon en een stripverhaal.

Een cartoon is een humoristisch tekening, met of zonder tekst. In het nieuws gaat het vaak om een karikatuur van een bekend persoon of een persiflage van een actuele situatie. Een cartoon bestaat, anders dan een stripverhaal, uit één plaatje. Een ander verschil is dat bij een cartoon meestal voorkennis vereist is over de afgebeelde situatie/persoon, bij een stripverhaal niet.

Een handig hulpmiddel om cartoons te leren begrijpen, is de WIBA-methode:

- **W=Waarnemen** (Ik zie..)
Noteren wat je op de spotprent ziet: voorwerpen, symbolen, tekst.
- **I=Interpretatie** (Dat betekent..)
Wie of wat stellen de figuren voor? Welke betekenis hebben de symbolen?
- **B=Beoordeling** (Ik vind..)
Ik vind de spotprent goed want.. Ik vind de spotprent niet goed omdat..
- **A=Actualiteit** (Dat slaat op..)
De spotprent gaat over de actuele situatie van

Kern (30 minuten)

1. De leerlingen zoeken in tweetallen in de diverse dag- en weekbladen en/of nieuwssites minimaal drie cartoons. Bij elke cartoon schrijven ze op wat de bron is en passen ze de WIBA-methode toe.

2. De leerlingen kiezen een persoon of nieuwssituatie waar ze zelf een cartoon bij maken.

3. De leerlingen wisselen de cartoons uit met elkaar. Begrijpen de medeleerlingen de betekenis van de cartoon?

Afsluiting (10 minuten)

Bespreek de opdrachten na. Zijn er verschillen tussen de cartoons in verschillende dag- en weekbladen en/of nieuwssites? Bijvoorbeeld op het gebied van onderwerpkeuze, frequentie en plek van de cartoons?

Tip

Zie voor onderstaande links voor online voorbeelden:

<http://www.trouw.nl/tr/nl/4484/Foto/photoalbum/detail/1834962/529006/0/Spotprenten.dhtml>

<http://www.volkskrant.nl/cartoons>

<http://www.nrc.nl/achterpagina/categorie/cartoon/>